



Handläggare: Jan Björck
Region Innerstad
Park- och gatubyrån
Tel: 5082 7822
jan.bjorck@gfk.stockholm.se

2004-07-27

Dnr: 04-641-2533

Till
Gatu- och fastighetsnämnden

Klagomål på korta gröntider för rörelsehindrade vid passage över Sveavägen. Skrivelse från Norrmalms stadsdelsnämnd.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Gatu- och fastighetskontoret beslutar att som svar på skrivelsen överlämna detta tjänsteutlåtande

Olle Zetterberg

Göran Gahm

Mats Fager

SAMMANFATTNING

Norrmalms stadsdelsnämnd har efter klagomål på korta gröntider för rullstolsburna som skall korsa Sveavägen vid Odengatan och Kungsgatan framfört önskemål om att Gatu- och fastighetskontoret får i uppdrag att utreda detta.

Enligt gängse normer behandlas rullstolsburna som något långsamma gående vid tidsättning av grönt ljus i signalerna.

Problemet med för långa fasta gröntider för gångsignalerna är att de behövs så sällan. Framför allt under lågtrafik så upplevs då signalen som väldigt trög av bilister, taxi, SL m. fl. som då får till synes orimligt långa väntetider utan att det händer något i korsningen och därvid så undermineras även respekten för rött ljus.

Dessutom så är Sveavägen en av innerstadens mest belastade gator, där långa fasta gröntider skulle få en ogynnsam inverkan på framkomligheten, varvid även dagens köproblem skulle förvärras.

Vid jämförelse med en omfattande undersökning, där genomsnittliga gåtider uppmättes, så anser kontoret att dagens inställda gröntider sannolikt bör vara mer än tillräckliga.

UTLÅTANDE

Bakgrund

Norrmalms stadsdelsnämnd har efter klagomål på korta gröntider för rullstolsbundna, som skall korsa Sveavägen vid Odengatan samt vid Kungsgatan, framfört önskemål om att Gat- och fastighetskontoret får i uppdrag att utreda detta.

Vid inställning av gröntider för gående i trafiksignaler skall Vägverkets gällande "Regler om vägmärken och trafik" (RVT) tillämpas. Enligt gängse normer behandlas därvid även rullstolsburna som något långsamma gående. Dessa regler föreskriver att man skall kunna korsa hela gatan på grönt ljus med en gånghastighet på högst 1.4 m/s.

"Normalt" så har dock Gat- och fastighetskontoret en policy där vi tillämpar en generösare tidsättning genom att använda en lägre dimensionerande hastighet på ca.1.2 m/s. Där speciella skäl finns, t. ex vid stora mängder gående, övergångsställen nära äldreboende etc. så har vi ofta dessutom en ännu frikostigare tidsättning för de gående. (Detta innebär att vi förmodligen har den generösaste gröntidsättningen i hela Europa, eftersom man vanligtvis i andra länder, använder samma regler som vi hade tidigare, dvs. att man endast skall kunna korsa drygt halva gatan på grönt ljus och sedan får fortsätta vid rött ljus under den sk. utrymningstiden). Efter gröntidens slut så finns det alltså alltid en säkerhetstid (egentligen utrymningstid) då hela korsningen "vilar" i allrött.

Analys

Idag kan det omöjligt vara några som helst problem att korsa Sveavägen i korsningen med Odengatan. Under dagtid så har dessa övergångsställen en gröntid som överstiger 30 sekunder, vilket innebär att man ledigt kan passera på grönt med en hastighet som klart understiger 0.7 m/s. Anledningen till dessa långa gröntider är att den gröna gubben i detta fall utan tidsförluster kan "hänga med" fordonssignalerna. I samband med bussprioritet kan dock gröntiden för det norra övergångsstället i vissa fall kortas till ca. 23 sekunder, vilket ändå medger en passage under grönt med ca. 1.0 m/s samt under grönt + utrymningstid med ca. 0.75 m/s.

Beträffande övergångsställena över Sveavägen vid Kungsgatan så har dessa en fast inställd tid på 20 sekunder fast grönt + 5 sekunder grön blink. På den tiden hinner man över gatan med en hastighet på 0.94 m/s. Dessutom finns det en inställd säkerhetstid (egentligen utrymningstid) på 10 sekunder efter det att den "gröna gubben" växlats bort. Detta betyder att om man börjar sin passage direkt efter växlingen till grönt och utnyttjar tiden maximalt fram tills de korsande fordonen får grönt ljus så har man 25+10 sekunder på sig att korsa Sveavägen, vilket motsvarar en hastighet på 0.67 m/s.

Ovanstående gång- eller färdhastigheter bör jämföras med resultaten från en omfattande undersökning, som gjordes för några år sedan, där den genomsnittliga gånghastigheten uppmättes till följande värden:

- ? Genomsnittlig gånghastighet för vuxna: 1.58 m/s.
- ? Genomsnittlig gånghastighet för barn: 1.69 m/s.
- ? Genomsnittlig gånghastighet för pensionärer: 1.29 m/s.

Dessutom gick 90% av fotgängarna snabbare än 1.27 m/s och av 2800 personer gick endast två långsammare än 0.8 m/s.

Konsekvenser

Problemet med för långa fasta gröntider för gångsignalerna är att de behövs så sällan. Framför allt under lågtrafik så upplevs då signalen som väldigt trög. Detta irriterar bilister, taxi, SL m. fl. då de får till synes orimligt långa väntetider utan att det händer något i korsningen och därvid så undermineras även respekten för rött ljus.

Dessutom så är Sveavägen en av innerstadens mest belastade gator, där långa fasta gröntider skulle få en ogynnsam inverkan på framkomligheten, varvid även dagens köproblem och skulle förvärras med ökande föroreningar som påföljd.

Kontorets förslag/synpunkter

Vid jämförelse med resultaten från den omfattande undersökningen enligt ovan så anser kontoret att dagens befintliga gång- och färdhastigheter är mer än tillräckliga.

SLUT